

Єрмолаєва М. В.,
к.е.н., доцент,
професор кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю,
Полтавський державний аграрний університет

СКЛАДАЄМО І ПОДАЄМО ОБ'ЄДНАНУ ЗВІТНІСТЬ

Подання звітності завершає бухгалтерські процедури звітного періоду. У відповідності до діючого законодавства бухгалтерська служба підприємства формує і фінансову, податкову, статистичну та спеціалізовану звітність [1]. Перманентна дискусія точилася щодо відображення інформації про розрахунки підприємства з ФСС, за Єдиним соціальним внеском, за Податком на доходи фізичних осіб та військовим збором.

Фондами соціального страхування питання звітності було врегульовано у 2018 році Постановою № 28 від 12.12.2018 р. «Про деякі питання обліку заборгованості страхувальників зі сплати страхових коштів до Фонду соціального страхування України». Звітуються перед ФСС тільки ті підприємства і організації, які мають заборгованість перед Фондом [2].

Порядок формування і подання податкової звітності регламентується Податковим кодексом України. При цьому обсяги і види податкової звітності визначаються системою оподаткування, яка обрана конкретним господарюючим суб'єктом. Питання формування інформації до форм державного статистичного спостереження регулюються відповідними нормативними документами Державного комітету статистики України. Форми державного статистичного спостереження можна поділити на універсальні, які подаються всіма підприємствами і організаціями та специфічні, які складаються за галузевим підпорядкуванням. Відповідно, обсяги статистичної звітності для різних суб'єктів господарської діяльності будуть відрізнятися.

Останнім часом набуло актуальності питання надання інформації щодо нарахуванні і сплати Єдиного соціального внеску, Податку на доходи фізичних осіб та військового збору. Об'єднує ці податки та платежі те, що базою їх нарахування є заробітна плата працівників. Відповідно, логічним було б відображення даних в єдиній звітній формі. Починаючи з 2021 року таке об'єднання відбулося.

Вперше об'єднана звітність подавалась до 11 травня 2021 року. Зміни звітних форм відбулися відповідно до Наказу МФУ від 15.12.2020 р. № 773 «Про внесення змін до Наказу міністерства фінансів України від 13 січня 2015 року № 4». В першу чергу слід звернути увагу на зміну назви звітної форми. Тепер форма носить назву «Податковий розрахунок сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків-фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску».

Оновлений розрахунок складається з основної частини та 6 додатків. Перший розділ основної частини заповнюють суб'єкти підприємницької

діяльності і наводять інформацію про суми нарахованої заробітної плати найманих працівників і суми нарахованого ЄСВ в розрізі місяців звітного кварталу. Другий та третій розділи заповнюють окремі категорії роботодавців, організації яких не є комерційними підприємствами. Основна інформація про нарахування і сплату ЄСВ, ПДФО та військового збору відображається у додатках Д1, 4ДФ, Д5 та Д6.

В чому полягає особливість відображення інформації в оновленій формі? У попередніх періодах звітність за ЄСВ подавалася щомісячно. Оновлена форма складається поквартально, але дані наводяться в розрізі за кожний місяць звітного кварталу. Сподівання на зменшення навантаження на облікову службу підприємства не справдилися, оскільки обсяги роботи не зменшилися.

Подання звітності може здійснюватись або в електронній формі з використанням КЕП або на паперових носіях з додаванням даних в електронній формі. Особливою умовою є те, що якщо Податковий розрахунок містить не більше 5 рядків, то його можна подавати на паперовому носії. Практичний досвід першого складання і подання об'єднаної звітності показав певні проблеми, які виникли під час подання звітності в електронній формі.

Бухгалтери-практики скаржаться на недосконалість наявного програмного забезпечення щодо подання Податкового розрахунку. Під час подання звітності виникло багато технічних проблем, не завжди у бухгалтера була можливість вчасно подати звітність, оскільки в електронному кабінеті відображались помилки, виправлення яких було досить складною процедурою. Проблемні моменти також виникали про поданні об'єднаної звітності ФОП. Так, бланк декларації оновився, але на сьогодні звіт перевіряє і Пенсійний фонд України і податкова. Відповідно виникли неузгодження між цими структурами і ФОП отримали квитанцію № 2 з помилкою або взагалі не отримали.

Вважаємо, що запровадження об'єднаної звітності є беззаперечно позитивним моментом, оскільки в єдиному звітному документі наводиться інформація щодо нарахованих доходів громадян та їх оподаткування. Це дійсно зручно і суттєва інформація розміщена в єдиному документі. З іншого боку, недосконалість програмного забезпечення, несвоєчасне його оновлення та несвоєчасне інформування платників податків призвели до виникнення проблем як технічного так і методичного характеру.

Література

1. Єрмолаєва М. В., Скиданенко Ю. Д., Трушина А. Ю. Річний фінансовий звіт: вплив міжнародних стандартів на його зміст і форму. Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра : Василенка. Харків, 2017. Вип. 185: Економічні науки. С. 200-215.

2. Про деякі питання обліку заборгованості страхувальників зі сплати страхових коштів до Фонду соціального страхування України ; Постанова Правління Фонду соціального страхування України від 12.12.2018 р. № 28. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0028890-18#Text> (Дата звернення 23.05.2021).